

**WYTYCZNE DO PRZEPROWADZENIA BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH
ZA 2017 R. I 2018 R. SAMODZIELNYCH PUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI
ZDROWOTNEJ I INSTYTUTÓW BADAWCZYCH UTWORZONYCH LUB
NADZOROWANYCH PRZEZ MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

1. Badanie wstępne:

- 1) Rozpoznanie i ustalenie stanu prawnego podmiotu, w tym ustalenie między innymi:
  - a) formy prawnej podmiotu,
  - b) przedmiotu działalności,
  - c) podstawy prawnej działalności,
  - d) organu rejestrowego, daty wpisu do rejestru,
  - e) rejestracji podatkowej.
- 2) Rozpoznanie struktury organizacyjnej, obsady stanowisk, ustalenie stanu zatrudnienia.
- 3) Rozpoznanie otoczenia, rynku działalności podmiotu.
- 4) Pozyskanie informacji dotyczących ostatniego badania sprawozdania finansowego, jego zatwierdzenia, podziału wyniku finansowego oraz kształtowania się kapitałów własnych.
- 5) Rozpoznanie systemu rachunkowości wraz z dokonaniem oceny jakości i prawidłowości działania, z uwzględnieniem elementów, na które wpływa środowisko informatyczne.
- 6) Rozpoznanie systemu kontroli wewnętrznej – jego koncepcji i skuteczności działania.
- 7) Wstępne określenie sytuacji majątkowo – finansowej.
- 8) Zapoznanie się z wynikami kontroli zewnętrznych i wewnętrznych organów kontroli.
- 9) Zapoznanie się z uchwałami, zarządzeniami lub rozkazami podmiotu tworzącego lub nadzorującego.
- 10) Zapoznanie się z wynikami ekonomiczno – finansowymi poprzednich z dwóch lat.
- 11) Sprawdzenie sposobu wykonania zaleceń biegłych rewidentów z roku poprzedniego.
- 12) Opracowanie planu i programu badania.

2. Badanie właściwe aktywów i oraz rachunku zysków i strat:

- 1) Ustalenie istotności ogólnej i częściowej badania.
- 2) Kontrola wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, w szczególności:
  - prawidłowości inwentaryzacji,
  - prawidłowości ich kwalifikowania,

- prawidłowości ewidencji syntetycznej i analitycznej,
  - udokumentowania zmian w stanie, tj. przychodów, zmniejszeń, przecen itp. (dowodów OT, PT i innych),
  - prawidłowości stosowania stawek amortyzacji bilansowej i podatkowej,
  - budowy środków trwałych, ich finansowania i rozliczania,
  - zaliczki na budowę środków trwałych,
  - stanu maszyn i urządzeń związanych z budową środków trwałych,
  - prawidłowości wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy.
- 3) Kontrola inwestycji długoterminowych i krótkoterminowych, w tym w szczególności:
- prawidłowości inwentaryzacji,
  - prawidłowości zakwalifikowania do inwestycji nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych,
  - prawidłowości ewidencji,
  - prawidłowości wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy,
  - aktualizacji wyceny nieruchomości i aktywów finansowych.
- 4) Kontrola zapasów (materiałów, półproduktów i produktów w toku, produktów gotowych, towarów), w tym w szczególności:
- prawidłowości spisu z natury,
  - prawidłowości ewidencji syntetycznej i analitycznej,
  - wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy,
  - metody rozchodu,
  - rozliczenia zakupu z dostawcami,
  - kontroli rozchodu materiałów do zużycia i produktów do sprzedaży,
  - dostawy niefakturowane w drodze.
- 5) Kontrola należności, zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych, w tym w szczególności:
- prawidłowości inwentaryzacji,
  - prawidłowości prowadzonej ewidencji,
  - oceny realności sald i stopnia egzekwowalności,
  - zgodności sald rozrachunków publiczno – prawnych z deklaracjami,
  - terminowości płatności należności i zobowiązań, naliczanie odsetek z tytułu nieterminowo regulowanych należności i zobowiązań,
  - wyceny należności i zobowiązań w ciągu roku i na dzień bilansowy,
  - poprawności rozliczeń z tytułu wynagrodzeń oraz świadczeń ZUS,
  - odpisów aktualizujących wartości należności,
  - zobowiązań warunkowych,
  - zobowiązań zabezpieczonych na majątku podmiotu,
  - kontroli rezerw na zobowiązania.

- 6) Kontrola środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych, w tym w szczególności:
  - prawidłowości inwentaryzacji,
  - prawidłowości ewidencji, udokumentowanie obrotu pieniężnego i kredytów,
  - prawidłowości wyceny w ciągu roku i na dzień bilansowy,
  - dyscypliny finansowej.
- 7) Kontrola kosztów działalności, strat nadzwyczajnych, w tym w szczególności:
  - prawidłowości ewidencji kosztów w zespołach 4 – tym i 5 – tym,
  - udokumentowania wydatków, kontrola wydatków,
  - rozliczeń i kalkulacji kosztów w zakresie wyrobów gotowych i usług,
  - rozliczeń międzyokresowych kosztów (czynne i bierne),
  - pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych,
  - strat nadzwyczajnych.
- 8) Kontrola przychodów, zysków nadzwyczajnych, w tym w szczególności:
  - udokumentowanie sprzedaży produktów, usług i pozostałych składników majątku,
  - korekta sprzedaży,
  - pozostałych przychodów operacyjnych, przychodów finansowych, zysków nadzwyczajnych,
  - ustalenie wyniku finansowego brutto,
  - ustalenie podatku dochodowego,
  - ustalenie zysku netto (straty netto).
- 9) Kontrola kapitałów (funduszy) własnych, w tym w szczególności:
  - kapitału podstawowego (funduszu założycielskiego),
  - kapitału zapasowego (funduszu zakładu),
  - kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny,
  - podziału zysku/pokrycia straty z lat ubiegłych.
- 10) Kontrola rachunku przepływów pieniężnych oraz zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym.
- 11) Sprawdzenie poprawności sporządzania dodatkowych informacji i objaśnień (w szczególności nie mniejszej, niż wynikająca z zapisów ustawy o rachunkowości).
- 12) Ocena aktywów i pasywów oraz ocena sytuacji finansowej, a w tym:
  - ocena zmian aktywów i pasywów,
  - ocena wyników finansowych,
  - ocena wskaźników (w tym w szczególności: ocena wskaźników rentowności, płynności finansowej, wskaźników rotacji, wskaźników

- do analizy poziomej i pionowej bilansu, wskaźników przepływów finansowych),
- 13) Ocena ewentualnych zdarzeń powstałych po dacie sporządzenia sprawozdania finansowego.
  - 14) Ocena zdolności jednostki do kontynuacji działalności w roku następnym po roku badanym.
  - 15) Badanie sprawozdania z działalności jednostki.
  - 16) Badanie końcowe, a w tym:
    - podsumowanie wyników badania,
    - omówienie wyników badania z kierownictwem podmiotu,
    - przekazanie opinii biegłego rewidenta oraz raportu z badania sprawozdania finansowego uzupełniającego opinie kierownictwu badanego podmiotu.
3. Czynności badawcze odbywają się w siedzibie badanego podmiotu. Badanie sprawozdania finansowego ma wykazać, czy oddaje ono w sposób rzetelny i prawidłowy sytuację finansową badanego podmiotu.
  4. Biegły rewident musi się zapoznać z istotnymi umowami, których stroną jest badany podmiot, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w ocenie badanego podmiotu.
  5. Biegły dokona analizy porównawczej za badany rok i za dwa poprzedzające go lata obrotowe.
  6. Sprawozdanie finansowe podmiotów podlegających obowiązkowemu badaniu musi zawierać:
    - zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym,
    - rachunek przepływów pieniężnych,
    - sprawozdanie z działalności jednostki,
    - wykaz należności i zobowiązań wraz z listą dłużników i wierzycieli z uwzględnieniem struktury wiekowej należności i zobowiązań (3, 6, 9, 12, > 12 miesięcy).
  7. Sprawozdanie finansowe podmiotów, których wierzytelności objęte są cesją musi zawierać wykaz cesji wierzytelności z uwzględnieniem nazwy cedenta i cesjonariusza, tytuł zobowiązania i kwoty cesji.
  8. Biegły rewident jest zobowiązany do udziału w posiedzeniu Rady Społecznej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej lub w posiedzeniu Rady Naukowej instytutu badawczego w celu przedstawienia wyników badania.
  9. Badający ma obowiązek uczestniczenia w czynnościach związanych z inwentaryzacją znaczących składników majątku w drodze spisu z natury według stanu na:
    - dzień 31 grudnia 2017 r. (badanie sprawozdania finansowego za 2017 r.),
    - dzień 31 grudnia 2018 r. (badanie sprawozdania finansowego za 2018 r.).